

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: 15Saz/10/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0723100971
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Filip Hudec
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2023:0723100971.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

- 2 - 15Saz/10/2023

Správny súd v Bratislave, v konaní pred sudcom JUDr. Filipom Hudecom, v právnej veci žalobcu: A. B., narodený XX.XX.XXXX, štátny príslušník A. republiky, A. cestovný doklad totožnosti č. XXXXXXXXXX, aktuálne umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov, zastúpeného: Centrum právnej pomoci, so sídlom Račianska 1523/71, 810 05 Bratislava, IČO: 30798841, Kancelária Komárno, so sídlom Dunajské nábrežie 14, 945 01 Komárno, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Trnava, so sídlom Paulínska 13, 917 01 Trnava, o prepustenie zo zaistenia, takto

rozhodol:

- 2 - 15Saz/10/2023

I. Správny súd v Bratislave nariaďuje, aby bol žalobca: A. B., narodený XX.XX.XXXX, štátny príslušník A. C., A. cestovný doklad totožnosti č. XXXXXXXXXX, aktuálne umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov, bezodkladne prepustený zo zaistenia.

II. Správny súd v Bratislave priznáva žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania, o výške ktorých rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným rozhodnutím vyšší súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Správnu žalobou, doručenou súdu dňa 27.09.2023 prostredníctvom žalovaného, sa žalobca domáhal prepustenia zo zaistenia uloženého žalobcovi rozhodnutím žalovaného č. D./XXXX-XX zo dňa 01.09.2023 (ďalej len „Rozhodnutie o zaistení“).

2. Žalobca v správnej žalobe uviedol, že nesúhlasí so zaistením z dôvodu, že jeho zaistenie je za momentálneho skutkového stavu neúčelné. Poukázal na to, že inštitút zaistenia je podľa práva Európskej únie poslednou možnosťou, tzv. ultima ratio, ktorú treba využiť až v prípade, že iné možnosti nie sú k dispozícii. Stanovenú dobu zaistenia (na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 01.11.2023) považoval za neprimeranú, nakoľko je držiteľom platného cestovného pasu. Poukázal aj na to, že od nadobudnutia právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutia o jeho administratívnom vyhostení uplynulo už viac ako 13 týždňov a k jeho vycestovaniu do dnešného dňa nedošlo. Rovnako poukázal aj na fakt, že bol pre účely administratívneho vyhostenia zaistený až 01.09.2023, čiže vyše mesiaca po uplynutí stanovenej lehoty na vycestovanie. Tvrdil, že žalovaný v Rozhodnutí o zaistení neuviedol žiadne konkrétne úkony, ktoré bude počas doby zaistenia realizovať a ani v akom časovom horizonte. Mal za to, že vzhľadom na nie príliš veľkú vzdialenosť medzi domovskou krajinou a Slovenskou republikou a najmä na platný cestovný

doklad je možné vykonať administratívneho rozhodnutia realizovať v kratšom čase ako je stanovená doba zaistenia.

3. Podaním zo dňa 25.09.2023, ktoré bolo doručené súdu spolu s administratívnym spisom a správnu žalobou, sa žalovaný vyjadril k správnej žalobe tak, že túto navrhoval zamietnuť. Vo vyjadrení žalovaný zotrval na správnosti a zákonnosti jeho Rozhodnutia o zaistení. Mal za to, že dôvod zaistenia a skutočnosti, prečo bol žalobca zaistený až 3 mesiace po vydaní rozhodnutia o administratívnom rozhodnutí sú riadne odôvodnené v Rozhodnutí o zaistení. K namietanej dĺžke lehoty zaistenia a k neuvedeniu výpočtu úkonov, ktoré je potrebné vykonať uviedol, že v prípade žalobcu je potrebné len zabezpečiť logistiku, respektíve transport do domovskej krajiny, nakoľko žalobca je držiteľom platného cestovného pasu. Ďalej poukázal na to, že autority A. C. neakceptovali srbský cestovný doklad žalobcu z dôvodu, že bol mierne poškodený, pričom podľa nich nebolo možné žalobcu z predmetného cestovného dokladu identifikovať. V tejto súvislosti konštatoval, že v dôsledku uvedeného sa celá procedúra návratu žalobcu predĺži, nakoľko bude nutné čakať na vydanie náhradného cestovného dokladu, čo však nie je spôsobené z jeho strany, ale je to spôsobené tým, v akom stave má žalobca svoj cestovný pas a postojom autorít A. C.. Záverom konštatoval, že žalobca nepredložil žiadne dôkazy ani neuviedol žiadne iné skutočnosti, ktoré by zmenili skutkový stav veci na základe ktorého by mal konať inak a naďalej považuje zaistenie žalobcu za zákonné a efektívne.

4. Z obsahu administratívneho spisu súd zistil, že dňa 19.06.2023 hliadka Pohotovostnej motorizovanej jednotky Trnava zadržala žalobcu, ktorý bol následne predvedený pred žalovaného. Dôvodom predvedenia žalobcu bola skutočnosť, že kontrolou jeho cestovného pasu bolo zistené, že naposledy vstúpil na územie schengenského priestoru dňa 09.02.2018 cez maďarský hraničný priechod Rozske, v dôsledku čoho vzniklo podozrenie z neoprávneného pobytu žalobcu na území Slovenskej republiky, ako aj schengenského priestoru. Totožnosť žalobcu, ako aj jeho štátna príslušnosť bola zistená na základe jeho srbského cestovného pasu č. XXXXXXXXXX platného od 13.01.2015 do 13.01.2028, ktorý bol vydaný na meno a priezvisko žalobcu. Pri kontrole spomínaného cestovného pasu žalobcu bolo zistené, že jeho celistvosť je porušená na biodatovej strane, no žalovaný zhodnotil, že cestovný pas umožňuje jednoznačnú identifikáciu žalobcu, pričom je platný. Lustráciou v informačných systémoch polície bolo zistené, že žalobca na území Slovenskej republiky nemá udelené žiadne povolenie na pobyt, ako aj to, že žalobca sa na území Slovenskej republiky dopustil trestných činov, a to ohrozenia pod vplyvom návykovej látky, nebezpečného vyhrážania a porušovania domovej slobody. Bolo konštatované, že žalobca porušil článok 6 bod. 1 Kódexu schengenských hraníc, nakoľko kontrolou jeho srbského cestovného pasu bolo zistené, že sa zdržoval na území schengenského priestoru od 09.02.2018. Po podaní zákonných poučení za prítomnosti tlmočníka bola so žalobcom dňa 19.06.2023 spísaná zápisnica o podaní vyjadrenia, v rámci spísania ktorej bolo žalobcovi oznámené začatie konania vo veci jeho administratívneho vyhostenia. V tejto zápisnici žalobca o. i. uviedol trasu jeho postupu z domovského štátu do Schengenského priestoru, že nemá žiadne zdravotné problémy, nie je pod vplyvom alkoholu, liekov, netrpí duševným ochorením, zhoršeným duševným stavom ani stresovou záťažou, na území Slovenskej republiky vykonával zárobkovú činnosť bez potrebných povolení, na území Slovenskej republiky spáchal viacero trestných činov, v roku 2021 bol umiestnený vo väzbe v Leopoldove a bola mu súdom uložená podmienka na tri roky, v domovskej krajine mu nehrozí trestné stíhanie, prenasledovanie z náboženských, alebo rasových motívov, alebo iné neľudské zaobchádzanie, môže sa tam dobrovoľne a slobodne vrátiť, pričom žiadne prekážky mu nebránia k vycestovaniu do domovskej krajiny, o udelenie azylu na území Slovenskej republiky nežiada, na území členských štátov nemá žiadnych blízkych príbuzných, má pri sebe 70 eur a vie si zabezpečiť aj ďalšie prostriedky na vycestovanie, má zabezpečené ubytovanie, o sprostredkovanie dobrovoľného návratu nežiadal.

5. Následne rozhodnutím č. D./XXXX-XX zo dňa 19.06.2023 žalovaný rozhodol o administratívnom vyhostení žalobcu z územia Slovenskej republiky na územie A. C. podľa § 82 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, pričom podľa § 82 ods. 3 písm. b) zákona o pobyte cudzincov uložil žalobcovi zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky a na územie všetkých členských štátov Európskej únie na dobu päť rokov a podľa § 83 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov určil žalobcovi povinnosť vycestovať z územia Slovenskej republiky v lehote sedem dní od vykonateľnosti rozhodnutia.

6. Z obsahu administratívneho spisu súd taktiež zistil, že dňa 01.09.2023 bol žalobca kontrolovaný v budove Okresného súdu v Pezinku po súdnom pojednávaní vo veci prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 Trestného poriadku, ktorý bol následne predvedený pred žalovaného za účelom konania o zaistení na výkon administratívneho vyhostenia - žalovaný vyhodnotil na základe osoby žalobcu, jeho správania a na základe trestnej minulosti, že je potrebné vykonať výkon už právoplatného rozhodnutia o administratívnom vyhostení, nakoľko vzhladol dôvodnú obavu, že žalobca aj po skončení mimoriadnej situácie vyhlásenej v súvislosti s ochorením COVID 19

nevycestuje, prípadne, že ujde alebo bude iným spôsobom mariť alebo sťažovať výkon rozhodnutia o administratívnom vyhostení. Žalovaný taktiež uviedol, že uvedený postup bude aj v prospech verejného záujmu a verejného poriadku s prihliadnutím na žalobcovu minulosť. Po podaní zákonných poučení za prítomnosti tlmočníka bola so žalobcom dňa 01.09.2023 spísaná zápisnica o podaní vyjadrenia. V tejto zápisnici žalobca o. i. uviedol trasu jeho postupu z domovského štátu do Schengenského priestoru, že nemá žiadne zdravotné problémy, nie je pod vplyvom alkoholu, liekov, netrpí duševným ochorením, zhoršeným duševným stavom ani stresovou záťažou, na území Slovenskej republiky vykonával zárobkovú činnosť bez potrebných povolení, na území Slovenskej republiky spáchal viacero trestných činov, v roku 2021 bol umiestnený vo väzbe v Leopoldove a bola mu súdom uložená podmienka na tri roky, v domovskej krajine mu nehrozí trestné stíhanie, prenasledovanie z náboženských, alebo rasových motívov, alebo iné neľudské zaobchádzanie, môže sa tam dobrovoľne a slobodne vrátiť, pričom žiadne prekážky mu nebránia k vycestovaniu do domovskej krajiny, o udelenie azylu na území Slovenskej republiky nežiada, na území členských štátov nemá žiadnych blízkych príbuzných, má pri sebe 147,80 eur a vie si zabezpečiť aj ďalšie prostriedky na vycestovanie, má zabezpečené ubytovanie, nevlastní žiadny nehnuteľný majetok, nemá žiadne dlhy a ani pôžičky, o sprostredkovanie dobrovoľného návratu nežiadal.

7. Rozhodnutím (č. D.--XXX/XXXX-XX zo dňa 01.09.2023) o zaistení žalovaný rozhodol o zaistení žalobcu na účel výkonu administratívneho vyhostenia, na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 01.11.2023 podľa § 88 ods. 1 písm. b) v spojení s § 88 ods. 4, ods. 5 zákona o pobyte cudzincov, pričom žalobcu umiestnil do útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov (ďalej len „ÚPZpC“).

8. Rozhodnutie o zaistení podľa predchádzajúceho bodu žalovaný odôvodnil tým, že žalobcovi bolo vydané rozhodnutie o administratívnom vyhostení podľa § 82 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov. Zaistenie žalobcu považoval za účelné a efektívne, pretože v prípade žalobcu je riziko, že nezaistením by prišlo k zmareniu a nenaplneniu účelu administratívneho vyhostenia. Dĺžku doby zaistenia odôvodnil tým, že tá sa môže skrátiť, ale aj predĺžiť, pričom presná doba zaistenia sa nedá konkrétne a taxatívne určiť, pretože závisí od viacerých faktorov, ako je zabezpečenie a vybavenie všetkých náležitostí potrebných k fyzickej realizácii výkonu administratívneho vyhostenia. Tvrdil, že každý z úkonov si vyžaduje svoj čas a hlavne v prípadoch dožiadaní nie je možné postupy nijako urýchliť, respektíve naliehať na authority dožadanej krajiny. Ďalej uviedol, že nepostupoval podľa § 89 ods. 1 písm. a) a b) zákona o pobyte cudzincov, pretože prihliadol na osobu žalobcu, jeho pomery, mieru ohrozenia, ktorú by mohol spôsobiť a účel zaistenia. Konštatoval, že z uvedeného zákonného ustanovenia je zrejmé, že ide o oprávnenie policajného útvaru, ktorý môže uložiť uvedené alternatívy na základe vlastných zistení a podkladov k rozhodnutiu, nejde o povinnosť a za každých okolností. Ďalej uviedol, že si zabezpečil aj hodnoverné podklady k bezpečnostnej situácii v A. C. (online podklady z Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, pričom ani z nich nezistil také prekážky administratívneho vyhostenia žalobcu a jeho výkonu, ktoré by bránili žalobcovmu bezpečnému návratu a odsunu. Konštatoval, že žalobca má v domovskom štáte celú blízku rodinu, politická situácia v oblasti z ktorej pochádza je stabilná, nie sú tam žiadne vojnové konflikty alebo zaznamenané porušovanie ľudských práv a slobôd. Tvrdil, že počas konania o zaistení sa zaoberal aj otázkou rešpektovania súkromného a rodinného života žalobcu v zmysle článku 8 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach a základných slobodách, pričom s prihliadnutím na to, že žalobca na území Slovenskej republiky nevedie žiadny rodinný a súkromný život, nezistil žiadne prekážky žalobcovho vyhostenia do krajiny pôvodu.

Relevantné právne predpisy

9. Podľa § 47 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

10. Podľa § 88 ods. 1 zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“), policajt je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny

a) v konaní o administratívnom vyhostení s cieľom zabezpečiť jeho vycestovanie do krajiny podľa § 77 ods. 1, ak

1. existuje riziko jeho úteku, alebo

2. štátny príslušník tretej krajiny sa vyhýba alebo bráni procesu prípravy výkonu jeho administratívneho vyhostenia,

b) na účel výkonu administratívneho vyhostenia alebo výkonu trestu vyhostenia,

- c) na účel zabezpečenia prípravy alebo výkonu jeho prevozu podľa osobitného predpisu, ak existuje značné riziko jeho úteku, alebo
- d) na účel jeho vrátenia podľa medzinárodnej zmluvy, 78) ak neoprávnenne prekročil vonkajšiu hranicu alebo má na území Slovenskej republiky neoprávnený pobyt.

11. Podľa § 88 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov, rizikom úteku štátneho príslušníka tretej krajiny je stav, keď na základe dôvodnej obavy alebo priamej hrozby možno predpokladať, že štátny príslušník tretej krajiny ujde alebo sa bude skrývať, najmä ak nemožno jeho totožnosť zistiť ihneď, nemá udelený pobyt podľa zákona o pobyte cudzincov alebo ak mu hrozí uloženie zákazu vstupu na viac ako tri roky.

12. Podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov, štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov. Policajný útvar je oprávnený počas tohto obdobia opakovane predĺžiť zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny, pričom celkový čas zaistenia nesmie presiahnuť šesť mesiacov. Ak možno predpokladať, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia alebo trestu vyhostenia štátneho príslušníka tretej krajiny sa tento výkon predĺži z dôvodu, že štátny príslušník tretej krajiny dostatočne nespolupracuje, alebo z dôvodu, že mu zastupiteľský úrad nevydal náhradný cestovný doklad v lehote podľa prvej vety, môže policajný útvar rozhodnúť, a to aj opakovane, o predĺžení lehoty zaistenia, pričom celková doba predĺženia lehoty zaistenia nesmie presiahnuť 12 mesiacov. Lehotu zaistenia nemožno predĺžiť, ak ide o rodinu s deťmi alebo zraniteľnú osobu. Štátny príslušník tretej krajiny je zaistený dňom vydania rozhodnutia o zaistení.

13. Podľa § 90 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar je povinný

a) zabezpečiť poučenie štátneho príslušníka tretej krajiny bezprostredne po jeho zaistení v jazyku, ktorému rozumie,

1. o dôvodoch zaistenia,

2. o možnosti oznámiť jeho zaistenie zastupiteľskému úradu štátu, ktorého je štátnym občanom,

3. o možnosti vyrozumieť o zaistení niektorú z blízkych osôb a jeho právneho zástupcu a

4. o možnosti preskúmania zákonnosti rozhodnutia o zaistení,

b) ak štátny príslušník tretej krajiny požiada o oznámenie svojho zaistenia zastupiteľskému úradu štátu, ktorého je štátnym občanom, bezodkladne vyrozumieť tento zastupiteľský úrad; ak zastupiteľský úrad tohto štátu nemá sídlo na území Slovenskej republiky, policajný útvar o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny vyrozumie ministerstvo zahraničných vecí,

c) ak štátny príslušník tretej krajiny o to požiada, bezodkladne mu umožniť vyrozumieť o zaistení niektorú z blízkych osôb a jeho právneho zástupcu,

d) skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia,

e) poučiť štátneho príslušníka tretej krajiny v jazyku, ktorému rozumie, alebo v jazyku, o ktorom sa dá odôvodnene predpokladať, že mu rozumie, o možnosti požiadať o asistovaný dobrovoľný návrat, o možnosti kontaktovať mimovládne organizácie, a ak štátny príslušník tretej krajiny podal žiadosť o udelenie azylu alebo prejavil úmysel takú žiadosť podať, aj o možnosti kontaktovať Úrad Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov.

14. Podľa § 221 ods. 1 SSP, žalobca sa môže správnu žalobou domáhať zrušenia rozhodnutia o zaistení, o predĺžení zaistenia, o predĺžení lehoty zaistenia vydaného podľa osobitného predpisu alebo určenia takého rozhodnutia za nezákonné, ak bol žalobca zo zaistenia prepustený.

15. Podľa § 221 ods. 2 SSP, žalobca sa môže správnu žalobou domáhať prepustenia zo zaistenia vykonaného podľa osobitného predpisu.

16. Podľa § 229 SSP, ak správny súd po preskúmaní zistí, že správna žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.

17. Podľa § 230 ods. 1 SSP, ak správny súd po preskúmaní zistí dôvodnosť správnej žaloby podľa § 221 ods. 2, rozsudkom podľa povahy veci

a) nariadi žalovanému bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia,

b) nariadi žalovanému po vykonanom dokazovaní bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia a rozhodne o uložení miernejšieho donucovacieho opatrenia žalobcovi podľa osobitného predpisu.

Skutkové a právne závery správneho súdu

18. Správny súd v Bratislave ako súd vecne, miestne a kauzálny príslušný [§ 10, § 13 ods. 3, § 17 písm. a) SSP] v konaní o správnej žalobe vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia posudzujúc správnu žalobu neformálne a neviazaný jej žalobnými bodmi (§ 206 ods. 3 SSP) preskúmal zákonnosť trvania zaistenia žalobcu realizovaného na podklade Rozhodnutia o zaistení, oboznámil sa s obsahom súdneho spisu a administratívneho spisu žalovaného, a podľa stavu veci v čase vyhlásenia

rozhodnutia správneho súdu podľa § 206 ods. 4 SSP dospel k záveru, že správna žaloba je dôvodná. O žalobe rozhodol podľa § 228 SSP na pojednávaní uskutočnenom dňa 06. októbra 2023 bez prítomnosti účastníkov konania, za dodržania podmienok podľa § 114 SSP. Účastníci konania súhlasili s prejednaním veci bez ich prítomnosti.

19. Správny súd podľa § 119 SSP vychádzal zo skutkového stavu zisteného žalovaným, ktorý je zosumarizovaný vyššie, pričom nezistil žiadne relevantné dôvody na jeho doplnenie.

20. Žalobca podal dňa 21.09.2023 správnu žalobu podľa § 221 ods. 2 SSP, domáhajúc sa jeho bezodkladného prepustenia zo zaistenia (v úvode správnej žaloby asi nedopatrením označená ako žaloba podľa § 221 ods. 1 SSP, avšak vzápätí je konkretizované, že ide o žalobu o prepustenie zo zaistenia, pričom obsah aj žalobný návrh je naformulovaný ako žaloba podaná podľa § 221 ods. 2 SSP), pretože za momentálneho skutkového stavu je podľa jeho názoru jeho zaistenie neúčelné. Predmetom tohto konania teda nie je preskúmanie zákonnosti Rozhodnutia o zaistení. Predmetom tohto konania je rozhodnutie o návrhu žalobcu na jeho okamžité prepustenie zo zaistenia (žaloba podľa § 221 ods. 2 SSP), a teda posúdenie, či v prípade žalobcu nastali alebo nenastali také okolnosti, pre ktoré by jeho zaistenie prestalo napĺňať stanovený účel, v dôsledku čoho by muselo byť nariadené jeho prepustenie zo zaistenia [v zmysle § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov je potrebné skúmať trvanie jeho účelu počas celej doby zaistenia]. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, sa správny súd bude zaoberať len tými námietkami žalobcu, ktoré potenciálne môžu zakladať dôvod na jeho prepustenie zo zaistenia.

21. Žalobca v žalobe namietal aktuálnu neúčelnosť jeho zaistenia, dobu zaistenia považoval za neprimeranú (je držiteľom platného cestovného pasu, od nadobudnutia právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutia o administratívnom vyhostení uplynulo už viac ako 13 týždňov a k jeho vycestovaniu stále nedošlo, bol zaistený až vyše mesiaca po uplynutí stanovenej lehoty na vycestovanie), neuvedenie žiadnych konkrétnych úkonov, ktoré bude žalovaný počas doby jeho zaistenia realizovať a ani v akom časovom horizonte.

22. Úvodom správny súd uvádza, že podľa článku 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru, možno osobu pozbaviť osobnej slobody na základe postupu ustanoveného zákonom vtedy, ak ide o zákonné zatknutie, či iné pozbavenie osobnej slobody, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu alebo osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní. V zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, aby mohlo byť pozbavenie osobnej slobody zákonné, musí byť efektívne a účelné. Jedná sa o kumulatívne podmienky a preto musia byť splnené súčasne. Pri absencii niektorej z nich nemožno hovoriť o oprávnenom pozbavení osobnej slobody navrhovateľa.

23. Vyššie uvedené požiadavky pre zaistenie cudzincov, t.j. účelnosť a efektívnosť, musia byť splnené nielen v čase vydania rozhodnutia o zaistení, ale aj počas celej doby trvania zaistenia, čomu zodpovedá aj povinnosť žalovaného vyjadrená v § 90 ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

24. Správny súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že žalovaný žalobcu zaistil na účely administratívneho vyhostenia až dňa 01.09.2023, pričom rozhodnutie o administratívnom vyhostení žalobcu bolo vydané dňa 19.06.2023 (bez toho, aby bol žalobca súčasne aj zaistený). Skutočnosti, ktoré prezentoval žalovaný ako dôvody, pre ktoré pristúpil k zaisteniu žalobcu nesporne trvali aj v čase rozhodovania o administratívnom vyhostení žalobcu, no žalovaný ich posúdil v rozmedzí 13 týždňov odlišne. Správny súd v tejto súvislosti konštatuje, že táto zásadná zmena v krátkom časovom úseku v rámci posudzovania dôvodnosti a účelnosti zaistenia nie je žalovanému na prospech, keď ani odôvodnenie účelnosti zaistenia v Rozhodnutí o zaistení nebolo tak dôsledné, aby ho správny súd považoval za dostatočné – žalovaný žiadnym spôsobom nevysvetlil túto zásadnú zmenu vo vnímaní osoby žalobcu, čo spochybňuje žalovaným tvrdenú účelnosť zaistenia žalobcu.

25. Za absolútne zásadnú považuje správny súd námietku žalobcu ohľadne toho, že žalovaný v Rozhodnutí o zaistení neuviedol žiadne konkrétne úkony, ktoré bude počas žalobcovho zaistenia realizovať a ani v akom časovom horizonte. V tejto súvislosti správny súd poukazuje na to, že už počas prvých mesiacov zaistenia musí konajúci orgán verejnej správy robiť reálne a nie iba iluzórne úkony smerujúce ku výkonu administratívneho vyhostenia. Strohé a nejasné tvrdenia žalovaného o potrebe zabezpečenia a vybavenia všetkých náležitostí potrebných k fyzickej realizácii výkonu administratívneho vyhostenia žalobcu s poukazom iba na jeden úkon (požiadanie o vydanie náhradného cestovného dokladu pre žalobcu) sú navyše aj v rozpore s predloženým administratívnym spisom, v ktorom sa nenachádzajú žiadne reálne záznamy o tom, že by žalovaný nejaké úkony počas doby zaistenia žalobcu v tomto smere vykonal. V administratívnom spise sa síce nachádza jeden dokument ÚPZpC z 21.09.2023, v ktorom sú vypísané nejaké údajne vykonané úkony ÚPZpC, no ich reálne

vykonanie nie je preukázané a podložené žiadnymi zápisnicami/dokumentami/potvrdeniami. Správny súd k počudovaniu taktiež zistil, že v ňom absentuje dokonca prvotná žiadosť o vydanie náhradného cestovného dokladu, ktorá mala byť vykonaná po zaistení žalobcu. Správnemu súdu preto nezostalo nič iné, iba skonštatovať, že v dôsledku javiacej sa faktickej nečinnosti vo vzťahu k zabezpečeniu vydania náhradného cestovného dokladu sa ďalšie zaistenie žalobcu (s prihliadnutím na zásadu v pochybnostiach v prospech žalobcu) javí ako neefektívne a neúčelné. V tejto súvislosti správny súd poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sak/8/2023 zo dňa 31.07.2023.

26. Zaistenie cudzinca predstavuje citeľný zásah do najvýznamnejších práv jednotlivca, a to do práva na slobodu pohybu a pobytu. Takýto zásah môže byť prípustný len za prísne vymedzených podmienok definovaných najmä zákonom o pobyte cudzincov. Žaloba, ktorou sa žalobca domáha prepustenia zo zaistenia, môže byť úspešná jedine v prípade, ak žalobca svojimi námietkami spochybní zákonnosť trvania jeho zaistenia, inými slovami ak preukáže, že ďalšie trvanie jeho zaistenia nie je účelné a efektívne, čo sa v danom prípade žalobcovi podarilo.

27. Na základe vyššie uvedeného správny súd dospel k záveru, že zaistenie žalobcu za súčasného skutkového stavu je zrejme neúčelné. Keďže správny súd po preskúmaní veci zistil dôvodnosť podanej žaloby podľa § 221 ods. 2 SSP, nezostala mu iná možnosť, ako nariadiť okamžité prepustenie žalobcu zo zaistenia.

28. O nároku na náhradu trov konania rozhodol správny súd na základe § 175 ods. 1 v spojení s § 167 SSP s poukazom na výsledok konania a žalobcovi, ktorý mal plný úspech v konaní, priznal právo na ich náhradu v plnom rozsahu. O ich výške rozhodne podľa § 175 ods. 2 SSP po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať kasačnú sťažnosť v lehote sedem dní od jeho doručenia oprávnenému subjektu, a to na Správnom súde v Bratislave (§ 443 ods. 2 SSP).

Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

Rozsudok správneho súdu o správnej žalobe vo veciach zaistenia nadobúda právoplatnosť uplynutím lehoty siedmich dní od doručenia rozsudku alebo podaním kasačnej sťažnosti v tej istej lehote proti tomuto rozsudku (§ 145 ods. 3 SSP).

Kasačná sťažnosť má odkladný účinok, ak bola podaná proti rozhodnutiu správneho súdu vo veci samej vydanému v konaní o správnej žalobe vo veciach zaistenia a administratívneho vyhostenia [§ 446 ods. 2 písm. d) SSP].

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva a návrh výroku rozhodnutia. Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 SSP).

V konaní o kasačnej sťažnosti vo veciach zaistenia nemusí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 2 písm. b) SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa nemusia byť spísané advokátom.